

кож для підприємств, оскільки кожна організація має вплив на суспільство та навколишнє середовище.

РОЛЬ РОБОТОДАВЦЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЛЕЖНИХ ТА БЕЗПЕЧНИХ УМОВ ПРАЦІ НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ

Тридуб Р.Є.

Науковий керівник – Хворост М.В., доктор техн. наук, професор

Конституція України та Закон України «Про охорону праці» наголошують на тому, що людське життя й здоров'я та безпека є найвищою соціальною цінністю. В умовах виробництва пріоритетним напрямом не лише забезпечення безпеки працівників, але й збереження їх професійної працездатності.

У процесі виконання своїх професійних обов'язків на працівників впливають небезпечні та шкідливі виробничі фактори фізичної, хімічної, біологічної чи психофізіологічної груп, які можуть не лише призвести до погіршення самопочуття, зниження працездатності, але й до травми чи виникнення професійного захворювання, внаслідок чого працівник втрачає професійну працездатність.

Закон України «Про охорону праці» передбачає, що роботодавець має забезпечити належні та безпечні умови праці на робочих місцях шляхом впровадження комплексу організаційно-технічних заходів серед яких пріоритетними є:

1) налагодження функціонування ефективної системи управління охороною праці на підприємстві, розподіл обов'язків та повноважень щодо організації охорони праці на робочих місцях між відповідними структурними підрозділами підприємства;

2) організація проведення профілактичних медичних оглядів з метою виявлення протипоказань у працівника до виконання певної професійної діяльності, а також виявлення первинних ознак професійних захворювань;

3) організація проведення навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці;

4) проведення атестації робочих місць, визначення невідповідності умов праці вимогам чинних нормативних документів та розробка пріоритетних шляхів щодо підвищення рівня безпеки;

5) аудит охорони праці та виявлення спроможності підприємства належним чином виконувати обов'язки щодо забезпечення безпеки працівників;

б) впровадження організаційно-технічних заходів щодо зниження рівнів впливу на працівників небезпечних та шкідливих виробничих факторів до допустимих рівнів.

Сумлінне ставлення роботодавця щодо виконання своїх обов'язків у напрямку забезпечення безпеки працівників дозволяє не лише мінімізувати ризик виникнення нещасного випадку чи професійного захворювання, але й зберегти професійну працездатність працівників та отримати відповідний соціально-економічний ефект за рахунок зниження плинності кадрів, зменшення кількості днів непрацездатності та підвищення продуктивності кадрів.

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

Макарова Т.В.

Науковий керівник – Абракітов В.Е., канд. техн. наук, доцент

Економічна безпека – складник безпеки життєдіяльності людини. Оскільки економіці належить базисна роль у життєдіяльності й розвитку суспільства, то фундаментальне значення належить оцінці економічної безпеки.

Багатоаспектність життєдіяльності й розвитку суспільства обумовлює необхідність різнобічного опису в багатомірному просторі, розмірність якого визначається кількістю соціально-економічних і техніко-економічних показників. Це можливе завдяки використанню комплексної оцінки, що дозволяє проводити аналіз життєдіяльності й розвитку суспільства й економіки.

Обчислення комплексної оцінки, що становить синтетичну величину, «рівнодійну» усіх показників. Для одержання комплексної оцінки використовуються такі правила.

1. Визначається «відставання» від еталона в t -й момент часу:

$$C_{t_0} = \left[\sum_{j=1}^n (z_{t_j} - z_{0j})^2 \right]^{\frac{1}{2}}, \quad t=1, m \quad j=1, n.$$

2. Розраховується значення комплексної оцінки:

$$d_t = c_{t_0} : c_0 \text{ або } d_t = 1 - c_{t_0} : c_0, \text{ де}$$

$$C_0 = \bar{C}_0 + 2S_0; \quad \bar{C}_0 = \frac{1}{n} \sum_{t=1}^m C_{t_0}; \quad S_0 = \left[\frac{1}{n} \sum_{t=1}^m (C_{t_0} - \bar{C}_0)^2 \right]^{\frac{1}{2}}.$$

Комплексна оцінка дозволяє в узагальненому вигляді представити напрямок і масштаб змін, що відбуваються в життєдіяльності су-